

Zwierzęta małe i duże

Maciej Bennewicz

– Osa! – Ada zaczęła nerwowo machać rękami, żeby odgonić owada.

– To nie jest osa, tylko pszczoła – stwierdziła spokojnie babcia. – Przestań machać, to spokojnie odleci i nic ci nie zrobi. A jak machasz, to możesz ją tylko zdenerwować. Pomyśli, że chcesz jej zrobić krzywdę.

– Skąd wiesz, babciu, że to pszczoła? – spytała Ada.

– Mój tata był pszczelarzem, a teraz mój brat, Stanisław, również zajmuje się pszczelarstwem. Całe dzieciństwo mieszkaliśmy z pszczołami. Osy są dłuższe i jaśniejsze od pszczół. A pszczołki są krępe, grubiotkie i ciemne. Mają też więcej brązowych włosków. Pewnie szukała tutaj pyłku kwiatów. Pszczoły rzadko kogoś żądla bez powodu, to bardzo pożyteczne owady.

– Wiem, babciu, robią miód – stwierdziła Ada.

– Tak, aniołku. – Babcia czasem w ten miły sposób zwracała się do Ady. – Pszczoły wytwarzają miód z pyłku kwiatów. Muszą się dużo napracować, żeby zebrać zapasy. Jeden słoiczek miodu to praca setek pszczół.

– Babciu, a skąd pszczoły wiedzą, dokąd mają lecieć po ten pyłek, z którego robią miód – spytał Adam. – Przecież nie potrafią mówić. Nie mogą spytać o drogę, nie mają też map ani nawigacji.

– Pszczoły wylatują z ula na zwiad. Jeśli któraś z nich znajdzie pole pełne smacznego pyłku kwiatowego, na przykład kwitnącego rzepaku, lub aleję lip, wówczas zbiera pyłek i wraca do ula. Na miejscu informuje pozostałe pszczoły w ich specjalnym, tajemniczym języku.

– W tajemniczym języku? – zdziwił się Adam.

– Tak – przytaknęła babcia. – Pszczołka tańczy i w ten sposób pokazuje innym pszczołom, którędy lecieć na pole obfite w pyłek, jak jest daleko i jakie znaki po drodze wskażą właściwy kierunek.

– Tańczy? – powtórzyła Ada.

– Tak jest, macha skrzydełkami, wykonuje specjalne kroki i to jest tajemnicza mowa pszczół. Inne się przyglądają, a potem, żeby zapamiętać trasę, naśladują ruchy mądrej przewodniczki. I już kilka chwil później pole jest pełne pszczół, które zbierają pyłek. Pszczoły przenoszą pyłek z kwiatu na kwiat, dzięki czemu zapylają kwiaty, a te mogą potem zmienić się w owoce.

– A przy okazji z pyłku powstaje miód – dodała Ada.

– Znakomicie – pochwaliła ją babcia.

– Pszczoła jest prawie takiego samego koloru jak żyrafa – stwierdził Adam, który przeglądał właśnie książkę o zwierzętach. – Czy żyrafy też zapylają kwiaty? – Chłopiec wskazał fotografię, na której długi język żyrafy dotykał liści na wysokim drzewie.

– Nie, syneczku – odpowiedziała babcia, która była biologiem, dlatego знаła się na zwierzętach

jak nikt w rodzinie. – Żyrafy jedzą liście. Muszą szybko obgryźć jedno drzewo akacji, gdyż ta roślina potrafi ostrzegać inne w pobliżu przed intruzami.

– Babciu, w jaki sposób akacje ostrzegają się nawzajem? – spytała Ada.

– Po kilku minutach obgryzania sok w liściach robi się gorzki i przestaje żyrafom smakować. Dzięki temu akacja traci tylko trochę liści. Gdyby nie ten ochronny zabieg, mogłaby stracić ich zbyt wiele i nie przeżyć. Jednak dzięki mechanizmowi obronnemu chroni siebie i inne drzewa w pobliżu, które na sygnał także gorzknieją.

– Bardzo mądre te akacje – stwierdziła Ada.

– Ciekawe, czy na świecie są jeszcze inne zwierzęta w podobnym kolorze jak pszczoły i żyrafy – zamyślił się Adam.

– Nie mówi się „w kolorze” tylko w podobnym umaszczeniu, prawda, babciu? – Ada zrobiła mądrą minę.

Adam wzruszył ramionami i ostantacyjnie odwrócił się, zakrywając książkę.

– Można mówić, jak się chce – zachnął się.

– Zamiast się kłócić i robić sobie przykrość, poszukajcie zwierząt podobnych do pszczoł, czyli żółto-pomarańczowo-brązowych – zarządziła babcia.

Pogłaskała Adama po głowie i poprosiła o przyniesienie kilku książek. Po chwili na stole pojawiły się zdjęcia i rysunki tygrysa, szerszenia, kota domowego, psa, kameleona i konia.

– Co do słowa „umaszczenie” to prawda, tak się mówi – stwierdziła babcia. – Kolor zwierzęcia to inaczej jego umaszczenie. Hodowcy koni nazywają w bardzo ciekawy sposób różne kolory, czyli umaszczenia tych zwierząt. Na przykład koń, który wydał się wam podobny do pszczoły, nosi nazwę srokacz albo inaczej koń maści srokatej.

Adam wstał i po chwili przyniósł kolejną książkę, tym razem z fotografiami koni.

– Naucz nas, babciu, maści koni – zaproponował i wskazał palcem jasnobrażowego konia z ciemnobrażową grzywą.

– To koń gniady – odpowiedziała babcia, poprawiając okulary. Adam przerzucił kilka kartek i w końcu jego palec trafił na szarobiałego konia w czarnobrażowe ciapki.

– Wygląda jak lody straciatella – ucieszyła się Ada. – Uwielbiam ten smak.

– To jest maść taranta albo tarantowata – stwierdziła babcia.

Adam wskazał czarnego konia.

– To koń kary – odpowiedział babcia. – Ten ma granatowy połysk, więc mówi się o nim koń kruczy, bo ma umaszczenie podobne do tego ptaka. U koni mówimy o umaszczeniu, u ptaków – o upierzeniu.

– A kruki, babciu, co to za ptaki? – spytała Ada.

– Kruki żyją bardzo długo. Najstarszy żył ponoć w Londynie na zamku Tower. Miał 44 lata. Kruki łączą się w pary na całe życie. Potrafią bronić swego terytorium i są wszystkożerne, czyli jedzą, co im do dzioba wpadnie. – Babcia zaśmiała się i wyciągnęła z szafki herbatniki.

– Super, znamy już cztery umaszczenia koni! – Adam aż klasnął w ręce z radości. – Srokacz, gniady, taranta i kary.

– Oraz zwyczajne pszczoł, żyraf i kruków – uzupełniła Ada.

– Proponuję małe powtórzenie. Wydrukujemy czarno-białe rysunki koni, a wy pokolorujecie je zgodnie z poznanym umaszczeniem.

– Super! – ucieszyły się dzieciaki.

– Babciu, a można narysować srebrnego konia – spytała Ada. – Takiego jak jednorożec?

– Oczywiście, że tak, koń o srebrnym umaszczeniu to maść siwa lub biała, a lekko kremowa to jeleniowata.

Srokacz, gniady, taranta i kary

Gdy razem ustawisz – będą dwie pary.

W jednym powozie cztery koniki,

Jadą w zaprzęgu zwanym kwadryga.

A piąty konik jak jednorożec

Siwą ma grzywę i białe nozdrza.

Cały jest biały, to umaszczenie

Czasem nazywa się maścią jelenia.

Po przeczytaniu opowiadania Rodzic zadaje dzieciom pytania:

- *O jakich zwierzętach opowiadała babcia?*
- *Czy zapamiętaliście, czym różni się pszczoła od osy?*
- *Skąd pszczoły wiedzą, gdzie mają lecieć po pyłek kwiatowy?*
- *Jak myślicie, czy takie naśladowanie ruchów pszczoły jest proste?*
- *Jakie inne zwierzęta mają „kolor” podobny do pszczoł?*
- *Czy wiecie dlaczego zwierzęta mają paski? (Paski służą za kamuflaż i zapewniają ochronę przed drapieżnikami. Pomagają też regulować temperaturę ciała – czarne paski pochłaniają ciepło, a jasne je oddają).*

2. „Zwierzęta” – zabawa matematyczna. Proszę o wyjęcie kart z W17(teczka, WYPRAWKA) oraz po jednej tacce lub talerzyku dla dziecka. Ponadto proszę o wyjęcie cyfr z **Alfabetu**. Rodzic zaprasza dzieci do nazywania zwierząt widocznych na ilustracjach.

Następnie Rodzic zaprasza dzieci do ilustrowania opowiadania obrazkami:

Poproszę, abyście wybrali ze swojego zestawu wszystkie ptaki. Ile ich jest? Na jednym podwórku spotkały się cztery ptaki, połóżcie je na swoim talerzyku: sikorka, wróbel, gołąb i gęś. Ile ich było? Nagle z domu wyszła gospodyni i to wystraszyło sikorkę i wróbla. Te dwa ptaki odleciały, odejmij je. Ile ich zostało?

Rodziec prosi dzieci, aby wyjęły cyfry, które ilustrują liczbę ptaków na początku i na końcu historii. Pomiędzy nimi proszę położyć znak odejmowania (- minus). *Czy pamiętacie, jak zapisywaliśmy znak pokazujący nasz wynik liczenia? Znajdźcie go i połóżcie znak równości(=) na końcu. Ile ptaków zostało? Znajdźcie tę cyfrę w Alfabcie i ułóżcie wynik.*

3.„Jak wygląda znak odejmowania?” – zabawa ruchowa. Dzieci prezentują sposób pisania znaku odejmowania. Następnie proszę aby dzieci, spróbowały go pokazać za pomocą różnych części ciała. Na koniec dzieci piszą znak odejmowania w powietrzu i na podłodze.

4. **„Jakie słyszysz zwierzę?”** – zabawa dźwiękowa. Proszę o odtworzenie nagrania odgłosów wydawanych przez różne zwierzęta . Zadaniem dzieci jest odgadnięcie, jakie zwierzę właśnie słyszały.

<https://www.youtube.com/watch?v=qkA2NHliZtg>

5.„Porządkujemy zoo”– Rodziec podaje nazwę wybranego zwierzęcia zamieszkującego zoo: małpa, zebra, wilk, lis, antylopa, hipopotam, papuga, lew, goryl, lampart. Dzieci dzielą nazwę na sylaby, wyodrębiają głoskę w nagłosie i wygłosie oraz układają nazwę zwierząt korzystając z liter **Alfabetu**.

6. „Zwierzęta afrykańskie”

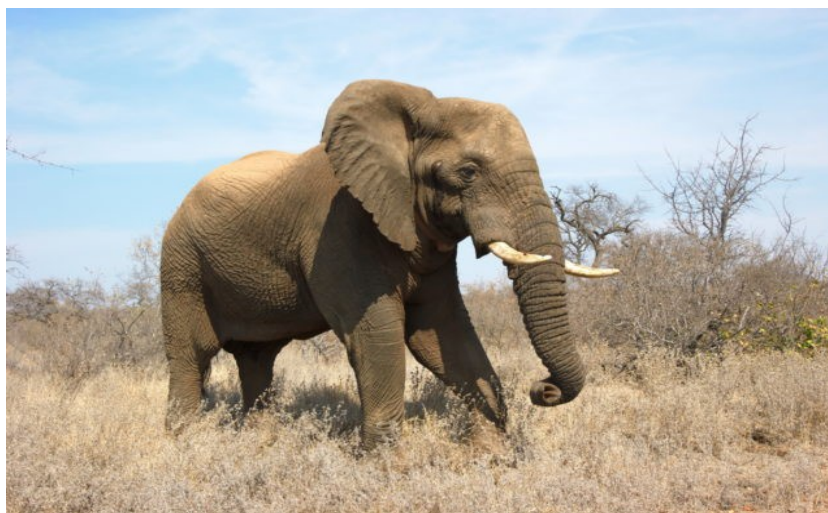

Powyżej przedstawiono kontynent, który nazywa się Afryka, żyje tak dużo niebezpiecznych zwierząt a oto Wielkiej Piątki Afryki:

- Lew – łapy zakończone ostrymi pazurami, silne szczęki doskonałe do powalania i zabijania nawet bardzo dużych zwierząt, groźnie wyglądająca grzywa, która zwiększa przewagę samca broniącego terytorium stada, stanowi naturalną ochronę głowy i szyi podczas walki.

- Słoń afrykański – duże uszy wykorzystywane do chłodzenia, długa trąba zakończona dwoma palczastymi wyrostkami służąca do oddychania, wążania, picia, kąpieli, zbierania pożywienia i zrywania gałęzi z wyższych partii drzew, ciosy służące do obrony, miękka i delikatna spodnia strona stóp, dzięki czemu słoń może poruszać się bezszelestnie. Po kąpieli słonie obsypują wilgotną skórę piaskiem, a powstała w ten sposób warstwa kurzu i błota pomaga im chronić się przed słońcem i owadami.

- Nosorożec czarny – żywi się zróżnicowanym pokarmem roślinnym, ma szerokie i płaskie zęby trzonowe służące mu do rozcierania liści. Róg wykorzystuje do obrony. Gruba skóra stanowi ochronny pancerz a tarzanie się w błocie pomaga utrzymać niską temperaturę ciała i

chroni przed pasożytami. Nosorożec biega bardzo szybko

- Lampart – dzięki ubarwieniu jest prawie niewidoczny wśród traw lub liści drzew. Ma szerokie łapy z ostrymi pazurami. Cechują go niebywała zwinność i siła – lamparty potrafią się wspinać, wciągnąć na drzewa ofiary trzy razy cięższe od siebie. Lampart potrafi świetnie pływać i wykonywać siedmiometrowe skoki.

- Bawół afrykański jest roślinożercą o ogromnej wadze (zwykle od 500 do 900 kg). Osadzone na dużej głowie potężne, ostre rogi służą do obrony i ataku. Bawoły mają silne kończyny, które są zakończone dwoma palcami pokrytymi racicami).

Pytanie:

Dlaczego zwierzęta z Wielkiej Piątki Afryki uważa się za najniebezpieczniejsze zwierzęta świata? (Te zwierzęta są znane z waleczności, zwłaszcza gdy bronią młodych lub zostaną zranione).

7. „Bilety do zoo” – zabawa matematyczna. Proszę o wyjęcie z WYPRAWKI **W10**.

Dzieci przypominają sobie wygląd i nominały poszczególnych monet i banknotów.

Proszę dzieci o układanie sylwet ilustrujących opowiadanie: *Adam chce kupić bilet do zoo dla siebie i dla taty. Bilet dla dorosłego kosztuje 6 zł, dla dziecka – 4 zł. Jakimi monetami może zapłacić za swój bilet? Wybierzcie odpowiednie monety i ułóżcie je. Czy istnieje tylko jeden sposób zapłaty?*

Dzieci dodają odpowiednie wartości, posługując się sylwetami. Oto inne zagadki: *Adam zaprosił do zoo Adę. Ile zapłacą za bilety? Ada idzie do zoo z mamą. Ile zapłacą za bilety?*

8. Zoo – masaż do fragmentu wiersza Bolesława Kołodziejskiego. Dziecko wraz z Rodzicem, bądź rodzeństwem dobierają się parami: jedno leży na brzuchu, drugie wykonuje masaż jego pleców. Potem następuje zmiana ról.

Zoo

Bolesław Kołodziejski

Tu w zoo zawsze jest wesoło, (*masujemy plecy otwartymi dłońmi*)
tutaj małpki skaczą wkoło, (*wykonujemy ruchy naśladujące skoki po okręgu*)
tutaj ciężko chodzą słonie, (*naciskamy płaskimi dłońmi*)
biegną zebry niczym konie, (*lekko stukamy pięściami*)
żółwie wolno ścieżką człapią, (*powoli, lekko przykładamy płaskie dłonie*)
w wodzie złote rybki chlapią. (...) (*muskamy raz jedną, raz drugą ręką*)

9. Tylko raz – wysłuchanie wiersza Mieczysławy Buczkówny i rozmowa na temat jego treści.

Tylko raz

Chcą żyć jak i ty żyjesz,
Wszystkie na świecie zwierzęta –
I mrówki, i żaby, i żmije,
I pszczoła wiecznie zajęta.

I paż królowej – motyl
Niech fruwa tęczowozłoty,
I ślimak środkiem dróżki
Niech pełźnie, wystawia różki...

Przypatrz się z bliska dżdżownicy,
Biedronce, jak kropki liczy,
Jaskółce, jak gniazdko kleci,
Jak pająk rozsnuwa sieci.

Niech skacze pasikonik,
Niech świerszczyk w trawie dzwoni...
Dla nich kwitnie łąka, dla nich rośnie las.
Jak i ty – żyją tylko raz.

Pytania do wiersza:

- *O jakich zwierzętach jest mowa w wierszu?*
- *Gdzie można je spotkać?*
- *Co jest ich wspólnym marzeniem?*

Pamiętajcie, że niezależnie od gatunku, każdy ma prawo do życia i każdy jest potrzebny, dlatego należy mu się szacunek.

10.Zwierzęta leśne

Zwierzęta w Polsce dzielimy na roślinożerne i mięsożerne(czyli drapieżniki)

Zwierzęta roślinożerne to

np.:

Zajac

Sarna

Łoś

Wiewiórka

Zwierzęta mięsożerne:

Zwierzęta mięsożerne to np.:

Jastrząb

Puszczyk

Lis

Wilk

Pytania:

Jak myślicie co jedzą zwierzęta roślinożerne?

Czym żywią się zwierzęta mięsożerne?

Jak należy zachowywać się w lesie?

Jak należy się zachowywać, kiedy zobaczymy w lesie dzikie zwierzę (Pamiętajcie, że dzikie zwierzęta atakują ludzi wyłącznie w sytuacji zagrożenia)

11.Samodzielna praca z Księżą Zabaw strona 78–79 – utrwalenie informacji o zwierzętach, które dziko żyją w Polsce. Rozmowa na temat parków narodowych w Polsce i ich symboli. Odnajdywanie na mapie symboli parków narodowych.

WIOSNA - Zwierzęta duże i małe

- Jakże znasz dzikie zwierzęta żyjące w Polsce? Jak wyglądają te zwierzęta?
- Przyjrzyj się fotografiom zwierząt. Podaj ich nazwy. Każde z tych zwierząt jest symbolem jednego z polskich parków narodowych. Przyjrzyj się znaczkom obok fotografii i odzyskaj takie same znaczki na mapie Polski. Które z tych zwierząt można spotkać najbliżej twojego miejsca zamieszkania?
- Jak należy się zachować, gdy się spotka dzikie zwierzę?

REDMI NOTE 8 PRO
AI QUAD CAMERA

Zwierzęta duże i małe

79

12. Praca plastyczna

Do wykonania pracy plastycznej potrzebujemy: Kartka A4, farby, nożyczki, klej, kolorowy papier

13. Jakie to zwierzę? Praca plastyczna z wykorzystaniem WYPYCHANKI W52. Wycinanie ilustracji po śladzie, układanie i naklejanie na kartkę.

14. Zabawa ruchowa do piosenki:

<https://www.youtube.com/watch?v=EuCip5y1464>

14. Zadania z kartą pracy. Proszę o wykonanie poniższych prac z Kart pracy:

Część 4 Zwierzęta duże i małe Karta 34

Zwierzęta duże i małe

5 - 3 = 2

• Policz zwierzęta w każdym rezyd. Policz, ile z tych zwierząt jest skomlejących. Zapisz działanie zgodnie ze wzorem.

5 - 2 = 3

1

34

• Podaj nazwy zwierząt przedstawionych w każdym rezyd. Gdzie żyje te zwierzęta? Jak się poruszają? Ile mają nóg? W każdym rezyd. skreśl zwierzę, które nie pasuje do pozostałych.

• W pierwszej ramce narysuj zwierzę, które lata. W drugiej ramce - zwierzę, które pływa. W trzeciej ramce - zwierzę, które żyje na łące.

Zwierzęta duże i małe

• Przeczytaj wyrażenia. Dołącz do nich odpowiednie zwierzę - połącz linią. Czy masz te powiedzenia?

Zdrowy jak ● ●

Głodny jak ● ●

Pracowity jak ● ●

Uparty jak ● ●

1

35

• Przyjrzyj się zdjęciom. Jakie zwierzęta są na nich przedstawione? Napisz wyrazy po słabkach. Umieść nalepkę zgodnie ze wzorem.

• Naśladuj zwierzęta przedstawione na zdjęciach - rób podobne miny. Baw się z koleżanką lub kolegą w odgrywanie zwierząt na podstawie min.

chomik

koń

Podaj nazwy zwierząt na zdjęciach, a następnie podziel te nazwy na głoski. Pod zdjęciami zapisz pierwsze i ostatnie litery, które występują w nazwach tych zwierząt.

Zwierzęta dzikie i małe

1

Podaj nazwy zwierząt widocznych na zdjęciach. Jakiego odgłosy wydaje te zwierzęta? Napisz wyrazy po słabkach. Połącz zdjęcie zwierzęcia z odpowiednim wyrazem. Jakiego wyrazu? W ramce napisz odgłosy zwierząt, które wydają taki odgłos.

gł... gł...
 ko... ko...
 k... k...
 k... k...
 k... k...
 k... k...
 k... k...
 k... k...

Zwierzęta w lesie uwalniały ludzi i szykowały schowaki. Odczykaj je i otocz pętlami. Podaj nazwy tych zwierząt. Jakiego zwierzęcia żyje w lasach w Polsce?

Zwierzęta dzikie i małe

1

Co robią psy przedstawione na ilustracjach poniżej? Otocz czerwona pętlą obrazki przedstawiające sytuacje, w których nie wolno podchodzić do nieznanego psa. Porównaj swoją odpowiedź z odpowiedziami koleżanek i kolegów. Porozmawiajcie na ten temat. Czy można podchodzić do nieznanego zwierzęcia?

* napisz wyrazy po słowku.

makak

walen

hipopotam

lew

delfin

pelikan

tukana

zebra

Wzrosty zwierząt

1

38

* Skreśl figury tak, aby działania pod nimi były prawdziwe. Oblicz i wpisz wyniki do odpowiednich kretek.

$5 - 1 =$

$5 - 2 =$

$5 - 3 =$

$5 - 4 =$

$5 - 5 =$

$5 - 0 =$

$10 - 1 =$

$10 - 5 =$